

Hugo de
Grootschool
2020-2021

Beleidsdocument

Onderwijs aan Nieuwkomers

Inhoudsopgave

Hoofdstuk:		Pagina:
1	Inleiding	3
2	Onderwijsproces	5
	2.1 Vaststellen beginsituatie	5
3	Taalgewenningsfase en onderwijsaanbod	6
	3.1 Thematisch onderwijs	6
	3.2 Woordenschatonderwijs	6
	3.3 Klankonderwijs	9
	3.4 Leesonderwijs	10
	3.5 Grammatica en spelling	12
	3.6 Rekenonderwijs	13
	3.6.1 Rekenonderwijs onderbouw	13
	3.6.2 Rekenonderwijs middenbouw	14
	3.6.3 Rekenonderwijs bovenbouw	14
	3.7 Toekomstgericht aanbod	14
	3.8 Aantrekkelijke, uitdagende leeromgeving	15
	3.9 Aanbod op het sociaal-, culturele ontwikkeling	15
	Integratie Nieuwkomersgroepen/reguliere groepen	17
4	Zicht op ontwikkeling en begeleiding	18
	4.1 Leerling-/ onderwijsvolgsysteem	18
	4.2 Ontwikkelingsperspectief voor alle leerlingen bij de start	18
	4.3 Toetsen taal/ rekenen – volgen van leerlingen – hoe?	19
	4.4 Extra ondersteuningsbehoeften	19
	4.5 Zorg bij Nieuwkomers	20
5	Didactisch handelen	21
	5.1 NT-2 – wat bied je aan?	21
	5.2 Directe Instructie Model- didactische aanpak	21
6	Onderwijsresultaten	23
7	Regels en afspraken	24
	7.1 regels en afspraken in de groepen	24
	7.2 aannamebeleid	24
	7.3 visie op plaatsing	24
	7.4 oudercontacten	25
	7.5 Dagindeling	26
8	Scholing en kennis	28

Bijlagen:

Bijlage 1: Toetskalender en individueel toetsoverzicht (leeg exemplaar)

Bijlage 2: Ontwikkelingsperspectief en Onderwijskundig rapport

Bijlage 3: Protocol goed gedrag

Bijlage 4: Klassenregels en afspraken

Bijlage 5 : Lesroosters

Bijlage 6; Kwaliteitskaart route inschrijvingen AZC leerlingen

Bijlage 7: Speerpunten schooljaar 2020-2021

Onderwijs aan nieuwkomers op de Hugo de Grootschool

1 Inleiding

Vanaf 1 mei 2016 is de Hugo de Grootschool gestart met twee groepen Nieuwkomers. De kinderen verblijven in AZC Elderhoeve in Arnhem en zijn veelal in afwachting van een verblijfsvergunning of een woning elders in Nederland. Vanaf de start van schooljaar 2020-2021 werken we met drie groepen Nieuwkomers. In november 2020 heeft de gemeenteraad van Arnhem besloten dat AZC Elderhoeve nog 4 jaar langer open blijft. Dit geeft zekerheid voor de doorontwikkeling van het Nieuwkomersonderwijs op de Hugo de Grootschool. Het Nieuwkomersonderwijs van de kinderen die in het AZC wonen zal ook de komende jaren gegeven worden op onze school.

Bij de start (mei 2016) is besloten kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar op te vangen. De kinderen in de leeftijd van 4 tot 6 jaar worden momenteel opgevangen en begeleid in Nieuwkomersgroep 1. Kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar worden opgevangen en begeleid in Nieuwkomersgroep 2. De oudste kinderen (t/m 12 jaar) worden opgevangen en begeleid in Nieuwkomersgroep 3. Afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen (in- en uitstroom fluctueert sterk) wordt de verdeling van de kinderen over de groepen aangepast.

De nieuwe collega's zijn 1 april 2016 met voorbereidende werkzaamheden begonnen. In deze maand hebben zij op verschillende locaties met Nieuwkomers gekeken en zijn studiebijeenkomsten met elkaar gevolgd. Ook is het onderwijsproces met elkaar bepaald, zijn roosters gemaakt, materialen besteld en is de leeromgeving ingericht. E.e.a. is niet vastgelegd in een startdocument.

Er zijn vanaf de start maandelijks overlegmomenten gehouden. Tijdens deze overlegmomenten is het aanbod ontwikkeld, geëvalueerd en bijgesteld. Er zijn in deze overleggen veelal praktische afspraken gemaakt. Vanaf schooljaar 2019-2020 werken de collega's van de Nieuwkomers in een leerteam. Op onderwerp kunnen collega 's van de Nieuwkomersgroepen aansluiten bij het leerteam Onderbouw of het leerteam Bovenbouw. Hiervoor zijn de agenda 's/planning van de leerteams met elkaar gedeeld.

De Nieuwkomersgroepen zijn in de afgelopen schooljaren meerdere keren geobserveerd. De IB'er heeft de klassenorganisatie bekeken en besproken. De directeur heeft bekeken en besproken hoe de leerkrachten werken met het Directe Instructiemodel. In schooljaar 2018-2019 zijn de leerkrachten van de Nieuwkomersgroepen meerdere keren geobserveerd op het terrein van woordenschatonderwijs door externe deskundigen.

We werken nu op de Hugo de Grootschool voor het vijfde schooljaar met Nieuwkomersgroepen. Bij de start hebben de groepen Nieuwkomers naast de reguliere groepen gewerkt. In de afgelopen schooljaren werken de groepen Nieuwkomers bij een toenemend aantal activiteiten samen met de reguliere groepen.

Na de ervaringen van de eerste vier jaren voeren we in schooljaar 2020-2021 verbeteringen door op de volgende punten:

- We zetten leerteams in als vliegwiel om meer vaart te krijgen in het formuleren en doorontwikkelen van doelen en het nakomen van acties. We willen hiermee de afstemming over de inhoud en de samenwerking tussen de leerkrachten van de Nieuwkomers, IB'er en directie verstevigen.

- De komende periode verdiepen, evalueren en beschrijven we het onderwijsproces verder. Hierbij beschrijven we de minimum- en streefdoelen die we met de kinderen willen behalen, houden we groepsbesprekingen, brengen we resultaten in beeld en maken we OPP's.
- Implementatie en borging van Taalmozaïek in Nieuwkomersgroep 1 voor het aanleren van de Nederlandse taal.
- Implementatie van TaalRex in Nieuwkomersgroep 2 en 3 voor het aanleren van de Nederlandse taal.
- Integratie kinderen uit de Nieuwkomersgroepen en reguliere groepen wordt ook dit schooljaar uitgebreid.
- Het kernteam van de Hugo de Grootschool volgt een scholing HPS/Michaela Concept School. Het team wordt tijdens studiedagen en leerteam bijeenkomsten meegenomen met de scholing, gemaakte afspraken en leerpunten.
- Implementatie van Kwink, sociaal emotioneel leren, in Nieuwkomersgroep 2 en 3.

Hierna volgt een beschrijving van het onderwijsproces zoals dit vanaf schooljaar 2020-2021 wordt ingevuld. We zijn ons ervan bewust dat dit een groeidocument is, en er steeds verder doorontwikkeld wordt.

2 Onderwijsproces

2.1 Vaststellen beginsituatie

Als een kind op de Hugo de Grootschool start is het kind al ingeschreven. Een collega schrijft kinderen in op het AZC en heeft daar een gesprek met de ouders. De afstand tussen het AZC en de Hugo de Grootschool bedraagt ca. 7 km. Daardoor komen kinderen dagelijks met een touringcar en is het voor ouders lastiger om de school te bezoeken. Overleggen om de voortgang en het welzijn met ouders te bespreken, vinden om die reden plaats op het AZC.

De eerste tijd dat een leerling op school is, is een tijd van observatie. De leerlingen hebben diverse culturele- en sociaal economische achtergronden en spreken over het algemeen weinig tot geen Nederlands. In de onder- en middenbouw komen veel kinderen voor het eerst in aanraking met onderwijs. Een minderheid van de kinderen heeft in het land van herkomst al enige vorm van onderwijs gevolgd. In de bovenbouw heeft een deel van de kinderen al onderwijs genoten in het land van herkomst. Sommige kinderen in de bovenbouw zijn gealfabetiseerd in de moedertaal, anderen komen niet gealfabetiseerd en zonder schoolervaring binnen.

De meeste kinderen komen vanuit een onstabiele en onveilige situatie op school en hebben daardoor behoefte aan een veilige omgeving waarin sprake is van een duidelijke structuur met regels en voorspelbaarheid. Hiervoor zetten de leerkrachten het volgende in:

- De leerlingen wordt gevraagd andere kinderen te helpen (b.v. vertalen); een vast maatje wordt toegewezen om de nieuwe kinderen wegwijs te maken;
- In de Nieuwkomersgroepen is sprake van een vaste dagindeling. Er wordt gewerkt met pictogrammen en rituelen;
- Zoals in de hele school gelden er in de Nieuwkomersgroepen duidelijke regels en afspraken. Deze afspraken zorgen voor voorspelbaarheid, rust en duidelijkheid;
- De leerlingen in Nieuwkomersgroep 2 en 3 krijgen een vaste plek ;
- De (jongste) kinderen krijgen tijd om volop te spelen en te wennen aan school;
- Visuele ondersteuning, voor- en nadoen, vaste rituelen, individuele aandacht zorgen voor het snel veilig voelen binnen de klasse situatie.

De leerkracht stelt in deze periode ook de beginsituatie/ ontwikkelingsperspectief van de leerling vast. Hierbij gaat het om het vaststellen van een beginsituatie m.b.t. mondelinge woordenschat, rekenen, schoolervaring uit eigen (of ander) land, beheersen van klanken in het Nederlands, motoriek en sociaal emotionele vaardigheden. De leerkrachten gebruiken hiervoor het OPP (ontwikkelingsperspectief) (zie bijlagen 1 en 2).

Om een goed ontwikkelingsperspectief op te stellen moeten de leerstoflijnen en tussen-/ einddoelen duidelijk zijn. De leerstoflijnen betreffen de volgende vakgebieden: woordenschat, technisch lezen, spelling en rekenen. Op basis van de beginsituatie en de toetsresultaten bepalen de leerkrachten een beredeneerd aanbod.

3 Taal gewenningsfase en onderwijsaanbod

Naast school gewenning zetten wij zoveel mogelijk in op taal gewenning. Dit wil zeggen het aanbrenge van woordenschat en de mondelinge taalvaardigheid, technisch leesniveau, grammatica, begrijpend lezen. De doelen voor taal en school gewenning vormen de kern van ons onderwijs en zijn het uitgangspunt van het ontwikkelingsperspectief.

Een kind leert een tweede taal ongeveer op dezelfde manier als de moedertaal. Een kind doorloopt de taalverwerving in vier fasen:

1. Gewenningsfase
2. Zelfredzaamheid fase
3. De omgangsfase
4. Leertaalfase

Ons aanbod is gericht op de taal gewenningsfase, waarin een kind geheel (of bijna geheel) niet aanspreekbaar is in het Nederlands. Om open te staan voor het leren van een taal moet een kind zich veilig voelen. De leerling moet eerst wennen aan de nieuwe situatie op school en de klank van de taal. We vinden het belangrijk dat het kind hier de tijd voor krijgt en niet te snel tot spreken wordt gedwongen. Deze fase wordt ook wel de 'stille periode' genoemd. Als het kind meer zelfvertrouwen heeft en aan ons is gewend, wordt het gebruik van de tweede taal bewust aangemoedigd. De leerkracht benoemt (op overdreven wijze) de handelingen die plaatsvinden en probeert zoveel mogelijk betekenissen voor te doen. De vier taalfasen kunnen soms in elkaar overlopen en soms naast elkaar bestaan. Afhankelijk van de situatie waarin het kind functioneert.

3.1 Thematisch onderwijs

Bij de nieuwkomersklassen van de Hugo de Grootschool gaan wij uit van een cyclische thematisch-cursorische leerlijn. Waarin men van thema's uitgaat die relevant zijn voor de taalverwerving. In de praktijk wordt deze leerlijn vaak cyclisch aangeboden. Waarin de nieuwe leerling op het laagste niveau begint en de gevorderde leerling een verrijkt aanbod krijgt (Kuiken en Vermeer 2013). Door taal rond een bepaald thema aan te bieden zit er samenhang tussen de woorden. Bovendien kan er op deze manier naast het algemeen dagelijks taalgebruik (DAT taal) ook worden gewerkt aan de cognitieve algemene taal (CAT taal) (handreiking Ruimte voor Nieuwkomers, LPTN). Wij kiezen er daarnaast voor om de thema's zo dicht mogelijk aan te laten sluiten bij de belevingswereld van de kinderen, zodat de context herkenbaar is en er meer taalverwerving kan plaatsvinden.

3.2 Woordenschatonderwijs

- Nieuwkomersgroep 1:

In Nieuwkomersgroep 1 wordt Taalmozaïek ingezet voor het woordenschatonderwijs. Dit is een woordenschatmethode voor peuters t/m groep 3. Afhankelijk van het niveau van de groep (veel

jongsten/veel oudsten, kinderen die net in Nederland komen of al wat Nederlandse woorden spreken) gebruiken we de clusters van de peuters of groep 1. Een thema duurt 3 weken. Aangezien de leerlingpopulatie sterk fluctueert kan het voorkomen dat we gedurende het schooljaar veranderen van aanbod in peuters/groep 1. Het is altijd afstemmen, maatwerk.

Per week worden er 4 clusters aangeboden, door middel van een verhaal. Vaak wordt dit uitgespeeld door middel van materialen. Daarnaast wordt de woordenschatles ondersteund door plaatjes en filmpjes op gynzy. Op dag 5 worden de woorden van de afgelopen 4 dagen herhaald.

Elke dag wordt gestart met het terugkijken van de aangeboden woorden van de dag ervoor. Vervolgens worden de nieuwe woorden aangeboden door uitspelen van het verhaal met aanschouwelijk materiaal en het beeldmateriaal op gynzy. Kinderen mogen vervolgens reageren, we herhalen klassikaal woorden in zinsverband. Het consolideren van de woorden doen we door middel van coöperatieve werkvormen. Bijvoorbeeld in de kleine kring door wandel en wissel uit, zoek de woorden die bij elkaar horen, samen over een woordcluster praten m.b.v een boek. In de ochtend worden de clusters tijdens de woordenschatles aangeboden. Zo ook het consolideren. Het plan van de juf heeft altijd betrekking tot de woorden die op die dag behandeld zijn. In de middag worden de woorden weer herhaald. Interactie met de kinderen is zeer bevorderlijk voor de woordenschat. Tijdens spelwerken is er veel interactie onderling en met de leerkracht.

Overzicht van de volgorde in thema's van taalmozaïek (deze zijn zowel voor de peuters als groep 1):

- welkom (week 34,35,36)
- huis en wonen (week 37,38,39)
- kinderboekenweek (week 40,41,42)
- herfst (week 44,45,46)
- sint (week 47,48,49)
- kerst (week 50,51)
- ziek en gezond(week 2,3,4)
- sprookjes (week 5,6,7)
- eten en drinken (week 9,10,11)
- lente (week 12,13,14)
- spel en beweging (week 15,16,17)
- kleding en uiterlijk (week 20,21,22)
- huis en wonen (week 22,23,24)
- zomer, op reis (week 25,26,27)

- Nieuwkomersgroepen 2 en 3:

Vanaf schooljaar 2020 - 2021 is gestart met de methode Taalrex om de kinderen die in de Nieuwkomersgroepen zitten, de Nederlandse taal aan te leren. De jaren hiervoor werd er gewerkt met de methode Mondeling Nederlands Nieuw. We zijn oktober 2020 gestart met het geven van de Taalrex lessen. Het uitgangspunt van Taalrex is een breed woordenschataanbod per les zowel qua samenstelling als qua kwantiteit. Verder staat aanschouwelijk onderwijs centraal. De leerkracht laat zien wat hij zegt door middel van uitspelen en materiaal. Er wordt gewerkt met vijf verschillende thema's waarin ook kennisontwikkeling aanbod komt. Taalrex is een eenjarig taalprogramma om Nieuwkomers de Nederlandse taal te leren.

De eerste twee jaar zijn voor de oriëntatie en de implementatie van de methode. In het derde jaar (2022 - 2023) zal de borging plaatsvinden.

Wat is het doel van Taalrex?

- basisvaardigheden aanleren voor spelling en grammatica
- kinderen kennis leren die nodig is voor de schoolse vaardigheden en kennis van de wereld.

Het doel is in de eerste plaats dat kinderen snel en véél woorden leren, en daarbij sociale en schoolse vaardigheden en kennis van de wereld verwerven. En het gaat ons om de hele taal: kinderen moeten zo snel mogelijk kunnen communiceren in de nieuwe taal: zeggen wat ze doen of willen, vragen stellen, over iets vertellen, hun gevoelens uitdrukken.

Daar is een hoog aanbod voor nodig en een grote betrokkenheid van de kinderen. Om die reden bieden we veel woorden aan én werken we met een handpop: Rex, de dino. Er wordt gewerkt door middel van taalkringen om deze woorden aan te bieden.

Doel van de taalkring

De taalkringen zijn woordenschatlessen waarin het eerste aanbod van nieuwe woorden plaatsvindt: gemiddeld 20 nieuwe woorden per taalkring.

De verschillen in taalvaardigheid zijn groot tussen de kinderen in een nieuwkomersgroep. Daarom zijn in een taalkring makkelijkere en moeilijkerere woorden opgenomen.

Fases van woordenschatdidactiek:

Het aanbieden van woorden gebeurt volgens een aantal stappen die iedere les aan bod komen (Josee Coenen woorden in prenten).

- 1 het woord wordt geïsoleerd aangeboden
- 2 de kinderen wijzen het woord aan (passieve woordenschat)
- 3 de kinderen zeggen een woord na (reproductieve woordenschat)
- 4 De kinderen oefenen de woorden via allerlei verwerkingen (consolidatie, actieve woordenschat)
- 5 wij voegen de volgende stap hieraan toe: De kinderen gebruiken het woord actief in verschillende situaties.

De lesstof gaat uit van een verhaal dat bij de belevingswereld van de kinderen past.

Deze aanpak biedt een planmatig aanbod voor mondelinge taal en woordenschat. Het begrijpend luisteren en kijken wordt daarin geïntegreerd. Woordenschatonderwijs wordt gekoppeld aan een gebeurtenis of verhaal waarbij verschillende woorden aan bod komen. Wij koppelen de gebeurtenissen aan onze thema's en sluiten daarmee zo goed mogelijk aan bij de belevingswereld van de kinderen.

Binnen de lessen komen verschillende taalfuncties aan bod.

De woordenschatlessen zijn uitgewerkt in de vorm van scripts met daaraan verbonden digitale lessen in Prowise.

Hoe werken we met Taalrex?

- 40 weken onderwijs; 4 blokken van 10 weken In dit eerste jaar (2020-2021) doen we 3 thema's verdeeld over 3 weken per thema. We werken dit eerste jaar alleen met het basisblok. In mei evalueren we deze thema's.
- Voor het tweede jaar (2021-2022) is het streefdoel 5 thema's van drie weken. De thema's zijn in alle blokken gelijk. We werken dit tweede jaar met het basisblok en blok 2. Kinderen die nieuwe instromen en nog geen Nederlands spreken, starten met blok 1 (het basisblok).
- Per week 4 dagen les en 1 parkeerdag. Per dag wordt minimaal 60 minuten woordenschat onderwijs gegeven.
- Voor het derde jaar (2022-2023) is het streefdoel 5 thema's van twee weken. En werken we met maximaal twee niveaus in iedere groep.
- Na de zomervakantie wordt er gestart met het thema Nederland. Door het jaar heen wordt er ook aandacht besteed aan de thema's: Sint, Kerst, de seizoenen, Carnaval en Koningsdag.

Wat zijn de vijf thema's van Taalrex?

- Thema 1: In de klas en op school. Met kennis over schoolse zaken en met schoolse taalvaardigheid. De dingen die we in de klas en op school doen, routines en gedrag.
- Thema 2: Eten en drinken. Over boodschappen doen, de maaltijd bereiden en gebruiken, gewoontes aan tafel, restaurantbezoek en (gezonde) voeding.
- Thema 3: Lichaam en uiterlijk. Over lichaamsdelen, ziek zijn, dokter en ziekenhuis. Over sport en spel, lichaamsverzorging, kleding en mode.
- Thema 4: Omgeving en de wereld. Hoe zit een huis in elkaar, hoe wordt een huis gebouwd. De buurt, stad, verkeer en platteland. Dieren, planten, over de wereld waarin we leven, landschappen, weer en natuurverschijnselen.
- Thema 5: Sociale omgang en gebeurtenissen. Over feesten en rituelen, familie en vrienden, emoties, sprookjes, circus, theater, bioscoop, uitvindingen en geschiedenis.

In schooljaar 2020-2021 werken we met Thema 3: lichaam en uiterlijk, Thema 4: omgeving en de wereld en Thema 1: in de klas en op school.

Wat zijn de resultaten van Taalrex?

Om resultaten op het gebied van woordenschatonderwijs te meten maken we gebruik van:

- passieve en actieve toetsen;
- de TAK toets volgens het toetsrooster.

3.3 Klankonderwijs

Het taalonderwijs aan nieuwkomers en anderstalige leerlingen start idealiter met het aanleren van klanken. Die kennis is essentieel voor het leren uitspreken van de Nederlandse taal; een voorwaarde om succesvol deel te kunnen nemen aan het Nederlandse onderwijs. Klankonderwijs gaat vooraf aan woordenschatonderwijs of leren lezen. Er is sprake van drie fasen om goed te leren lezen en spellen in een taal:

1. Klankleer / fonologisch bewustzijn.
2. Ontwikkeling van het fonemisch bewustzijn.
3. Het leren lezen/spellen.

In het taalonderwijs starten scholen meestal met stap 2: de ontwikkeling van het fonemisch bewustzijn. Dat is voor anderstalige leerlingen niet altijd gemakkelijk of logisch, omdat fase 1, dat is het verstaan en zeggen van Nederlandse klanken, dan wordt overgeslagen. Deze leerlingen kunnen dan problemen krijgen met fase 3: het leren lezen. Om te kunnen lezen in Nederland moet het kind de Nederlandse klanken kunnen verstaan en zeggen. Daarna kan het kind de symbolen, de letters koppelen aan de geleerde klanken. Daarom hebben wij in ons onderwijs onderscheid gemaakt tussen klankonderwijs en leesonderwijs.

Omdat klankonderwijs cruciaal is voor de het nieuwkomersonderwijs wil de school dit structureel iedere dag aanbieden. Hiervoor is een vast format ontwikkeld dat iedere dag wordt doorlopen. Deze stappen zijn gebaseerd op de volgorde van:

- 1 het horen van de klank
- 2 het zeggen van de klank
- 3 het schrijven van de klank

Klanken die wij aanbieden zijn: lange en korte klinkers (a-aa,e-ee,o-oo,u-uu,i) , de tweetekenklanken (eu,ui,ou,au,ei,ij, oe,ie, ng, nk, sch, ch) en medeklinkers b,d,f,g,h,j,k,l,m,n,p,r,s,t,v,w,z).

Middels de grafemtoets wordt de voortgang van leerlingen in kaart gebracht.

De kinderen horen de klank die wordt aangeboden. De kinderen zeggen de klank na. Daarna kijken de kinderen het filmpje van VLL Kim-versie behorend bij de aangeboden klank. Ze schrijven op hun wisbordje woorden uit het filmpje op waarin de klank wordt aangeboden.

Daarna wordt met de kinderen via het digibord programma van VLL Kim-versie geoefend met de klanken door middel van het flitsprogramma. Hierin wordt geoefend met het goed uitspreken van de klanken, maar ook met het lezen van de klanken op tempo. Het gaat dan om het oefenen van de nieuwe klank, maar ook om het oefenen van reeds aangeboden klanken.

3.4 Leesonderwijs

- Nieuwkomersgroep 1:

Elke twee weken wordt er een letter aangeboden. We besteden aandacht aan de beginklanken van de woorden. De klank wordt aangeboden d.m.v. Gynzy. In de les staan plaatjes met de beginklank en het filmpje van VLL (Kim versie)L Gedurende de twee weken bieden we activiteiten aan rondom deze klank, herkennen van de klank/letter. Visuele discriminatie en voorbereidende schrijfoefeningen.

- Nieuwkomersgroep 1, als er groep 3 leerlingen bij zijn:

Als methode wordt de Veilig Leren Lezen de kim-versie ingezet. In principe volgen we de basislessen van VLL. De nadruk ligt op het versneld aanleren van de letters.

We volgen niet de werkboekjes van de methode. We maken per kern zelf kopieën van de werkboekjes. Deze kopieën gaan over de plaatsbepaling van de letter. Waar hoor je de letter? Analyseren en synthetiseren van de woorden. Vervolgens een blad met het omcirkelen van de desbetreffende letter. Plus herhaling van de klanken.

Elke les worden er letters geflitst en de woorden via het digibord.

Ook wordt er aandacht besteed aan het lezen. Via de methode 'voor-koor-door'. We gebruiken de leesboekjes; Veilig en Vlot en Veilig Gespeld. Daarnaast maken we gebruik van letterdozen.

- Lezen Nieuwkomersgroep 2 en 3 algemeen:

Als de leerling start in Nieuwkomersgroep 2 of 3 wordt de lettertest test afgenomen, mits de leerling al letters kent in het Nederlands (als een leerling net uit een ander land komt waar een ander schrift wordt gehanteerd dan bij ons, wordt de test niet afgenomen).

Naar aanleiding van de uitslag van deze test wordt de leerling ingedeeld in een al bestaande leesgroep. Mocht de leerling een niveau hebben dat niet aanwezig is bij de al bestaande leesgroepen, wordt de leerling iets hoger geplaatst dan zijn/haar niveau.

Er wordt gewerkt met VLL-Kim-versie. Dit gebeurt via het digibord. Alle leerlingen werken ook met de computersoftware van VLL-Kim-versie. Later op de dag wordt het tempo lezen geoefend door middel van het woorden flitsen met het digibord programma. Beide groepen geven leesonderwijs door middel van klassikale instructie en een leescircuit.

Vanaf dat moment wordt de voortgang gevolgd door de toetsen beschreven in het OPP.

De resultaten worden verwerkt in het OPP.

Na twee maanden wordt de grafemetoets afgenomen om te kijken hoeveel groei de leerling heeft laten zien. En enkele maanden later volgt er nog een meting.

Indien een leerling minimaal E3 beheersing heeft en al een redelijke woordenschat, gaat de leerling meedoen met de methode Estafette.

De methode wordt vooral gebruikt voor het maken van leeskilometers en voor het tempo lezen.

De verwerking maakt de leerling zelfstandig (na een korte instructie van de opdrachten). Het lezen van de bladzijden in het boek doet de leerling zelfstandig. Na het zelf lezen van de tekst van het boek leest de leerling deze tekst nogmaals, maar nu hardop terwijl een andere leerling (of een stagiaire) die ook werkt met Estafette mee leest en luistert.

- Nieuwkomersgroep 2:

iedere dag werken we met een leescircuit. Voor het circuit of als de rooster het aangeeft wordt er :

-een letter herhaald dan wel aangeleerd met VII Kim -versie op het digibord

-letters geoefend op het digibord

-woorden geflitst of woordrijen gelezen op het digibord.

Dit gebeurt klassikaal.

Het leescircuit duurt een uur. Na 13 minuten wordt er geruild om met het volgende onderdeel te kunnen doen.

De taal/lees- onderdelen zijn:

1. zelfstandig werken op de laptop met VII-Kim versie leerlingen assistent.
2. werken in het werkboek van VLL. Dit gebeurt onder begeleiding van de onderwijsassistente of de groepsleerkracht.
3. leerlingen werken met letterdoos of schrijven woorden , soms wordt er ook dictee gegeven als de leerlingen het niveau hebben voor dictee.
4. lezen op eigen niveau onder begeleiding van de onderwijsassistente of de groepsleerkracht. Elk onderdeel wordt door de leerlingen op hun eigen niveau uitgevoerd.

De kinderen lezen met maximaal 4 kinderen tegelijk. Om het leestempo te verhogen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de methodiek: voor/koor/door lezen.

Heeft een leerling het AVI E3 niveau bereikt dan gaan we ook werken met Estafette.

De stagiaires worden ingezet bij het reken- en taalcircuit bij het onderdeel lezen., dit om zoveel mogelijk de kinderen hardop te laten lezen en leeskilometers te laten maken.

- Nieuwkomersgroep 3:

Herhaald lezen:

Iedere dinsdag leest de leerling een bladzijde van de DMT oefenmap van zijn/haar niveau met de onderwijsassistente.

De tijd wordt bijgehouden. Er wordt maximaal 2 minuten gelezen.

Na 2 minuten wordt er een streep gezet waar de leerling is gebleven als de gehele bladzijde nog niet klaar is. Dinsdag, woensdag en donderdag wordt deze bladzijde m.b.v. onderwijsassistente op de manier van voor, koor, door lezen geoefend. De leerlingen met hetzelfde niveau oefenen samen met een maximale groeps grootte van 5 kinderen.

Op vrijdag leest de leerling de bladzijde individueel nogmaals en wordt de tijd wederom bijgehouden. Het doel is dat de leerling de bladzijde nu sneller leest dan op dinsdag. Ook nu wordt er maximaal 2 minuten gelezen en wordt er gekeken of de leerling verder komt dan de dinsdag.

Op deze manier wordt er iedere week met een nieuwe bladzijde geoefend uit de DMT oefenmap. Na een toetsmoment wordt er gekeken of een leerling door kan naar een volgende oefenniveau.

Als er stagiaires zijn worden deze o.a. ingezet voor het lezen met de kinderen voor het maken van leeskilometers.

Er wordt 4x per week een nieuwe letter aangeboden via VLL Kim-versie op het digibord. De kinderen, die de letters al beheersen en een hoger leesniveau hebben, doen Estafette. De kinderen van de Estafette groep lezen de flitswoorden op het digibord met de leerkracht. Daarna maken de kinderen de bijhorende les uit het werkboek zelfstandig. De leesopdrachten doen ze samen met de groepsleerkracht of een stagiaire of met een klasgenoot, die ook met Estafette werkt. De kinderen, die meedoen met de les van VLL, kijken het filmpje en schrijven woorden uit het filmpje op met de aangeboden letter. De geschreven woorden worden kort besproken. Daarna worden de letters en de woorden geflitst. Eerst samen in alle 3 de snelheden en daarna in kleine groepjes en/of individueel. Daarna werken de kinderen aan het leescircuit. Het leescircuit duurt een uur en bestaat uit vier onderdelen: spelling, schrijven, VLL op de computer, woordenschat, waarbij de kinderen zoveel mogelijk op hun eigen niveau werken aan deze onderdelen. Tijdens het leescircuit lezen de kinderen individueel met de groepsleerkracht of een stagiaire in hun eigen boek.

Indien een leerling minimaal E3 beheersing heeft en de werkbladen van het LOWAN startpakket NT2 heeft doorlopen (dit zijn 8 thema's met bijbehorende werkbladen), gaat een leerling starten met begrijpend lezen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de teksten van Nauwkeurig lezen. Nauwkeurig lezen bestaat uit vier delen, waarbij wordt begonnen met deel 1. Na een korte instructie gaat de leerling zelfstandig aan de slag met de tekst en met de opdrachten (het beantwoorden van meerkeuzevragen).

3.5 Grammatica en spelling

In nieuwkomersgroep 2 wordt de spelling geïntegreerd in het leescircuit, aansluitend bij het niveau van de kinderen.

In Nieuwkomersgroep 3 volgen de kinderen, die Estafette doen drie keer per week 30 minuten spellinglessen van Spelling in Beeld groep 4 niveau met begeleiding van de onderwijsassistente. De kinderen krijgen daar uitleg van de onderwijsassistente m.b.v. een uitlegboekje met uitlegkaarten. Daarna maken ze de lessen onder begeleiding van de onderwijsassistente. Daarnaast werken ze in de klas met de boekjes van LOWAN. De andere kinderen oefenen spelling door middel van verschillende onderdelen. De kinderen, die net starten, beginnen met het naschrijven (en als schrijven niet lukt,

naleggen op een letterdoos) van woorden. Dit begint met woorden die worden aangeboden in kern 1 en breidt zich daarna verder uit.

Nadat de kinderen dit hebben doorlopen, gaan ook zij verder met de boekjes van LOWAN. Grammatica wordt aangeboden via de lessen van Taalrex.

3.6 Rekenen

3.6.1 Rekenonderwijs onderbouw

In groep 1 (nieuwkomers-kleuters) leggen we de basis voor het latere rekenonderwijs. We noemen dit voorbereidend rekenen. We brengen dit voorbereidend rekenen onder in drie categorieën;

getallen	meten	meetkunde
omgaan met de telrij	algemeen	oriënteren en lokaliseren
omgaan met hoeveelheden	lengte, omtrek en oppervlakte	construeren
omgaan met getallen	inhoud	opereren met vormen/figuren
	gewicht	
	tijd	
	geld	

Dagelijks bieden wij in de nieuwkomersgroep rekenactiviteiten aan passend bij het niveau en de beleving van de kinderen. Hierbij gaan we uit van de SLO-doelen voor het rekenonderwijs van het jonge kind. Deze doelen gebruiken wij bij het voorbereiden van onze rekenactiviteiten.

Onder rekenactiviteiten verstaan we zowel; vooropgezette activiteiten (kring, plan van de juf, woordenschat lessen, werkjes tijdens het zelfstandig werken) als spontane activiteiten, die aansluiten bij de natuurlijke nieuwsgierigheid en exploratiedrang van kinderen.

In een nieuwkomersklas zitten kleuters in de leeftijd van 4-6 jaar. De niveau verschillen zijn groot. Deze zijn ook nog eens variabel omdat we te maken hebben met in- en uitstroom van leerlingen. Zoals beschreven gaan we uit van de SLO doelen voor het rekenonderwijs. De geel gearceerde doelen komen het gehele jaar in elk thema aan bod passend bij het niveau van de kinderen. (zie document) Daarnaast komen in de methode Taalmozaïek ook rekenbegrippen/doelen naar voren. Per thema hebben we de begrippen m.b.t. het rekenen eruit gehaald en deze gekoppeld aan de SLO rekendoelen onderverdeeld in de categorieën meten en meetkunde. (zie document bijlage)

Naast alle dagelijkse rekenactiviteiten bieden we twee keer per week een plan van de juf rekenen aan. In één plan staat de categorie getallen centraal en in het andere plan meten of meetkunde. De lessen worden gegeven volgens het directe instructiemodel. We werken veel met concreet materiaal. Doordat de kinderen niet de Nederlandse taal machtig zijn doen we veel voor en vertellen we wat we doen. Kinderen krijgen veel tijd om in te oefenen.

- Nieuwkomersgroep 2 en 3 algemeen:

Als de leerling start in Nieuwkomersgroep 2 of 3 wordt de Teije de Vos test afgenomen. Naar aanleiding van de uitslag van deze test wordt de leerling ingedeeld in een al bestaande rekengroep, mits dat mogelijk is bij Nieuwkomersgroep 2. Bij Nieuwkomersgroep 3 werkt de leerling met een werkboek op zijn/haar eigen niveau. Vanaf dat moment wordt de voortgang gevolgd door het afnemen van de Teije de Vos test. Na enkele maanden wordt de Teije de Vos test nogmaals afgenomen om te kijken hoeveel groei de leerling heeft laten zien. En enkele maanden later volgt er nog een eindmeting. Resultaten worden verwerkt in het OPP per leerling.

3.6.2 Rekenonderwijs Middenbouw

- Nieuwkomersgroep 2:

Het rekenen wordt ook in een circuit gegeven. De onderwijsassistent oefent een keer per week buiten de groep onderdelen die meer aandacht vragen: b.v. klokkijken, oefenen van de tafels, etc. Het rekencircuit bestaat uit 4 onderdelen. Elk onderdeel duurt 13 minuten.

Het rekencircuit bevat de volgende onderdelen:

1. werken op de laptop met het programma mijn klas. Elk kind kiest het onderdeel waar hij/zij de vorige les is gebleven
2. lezen met de klassenassistent of groepsleerkracht
3. werken in je eigen Reken Zeker werkboek. Dit onderdeel wordt begeleid door de onderwijsassistent of de groepsleerkracht
4. werken aan het automatiseren van sommen dmv automatisering blok van Stenvert.

De stagiaires worden ingezet bij het reken- en leescircuit bij het onderdeel lezen.

3.6.3 Rekenonderwijs bovenbouw

- Rekenen Nieuwkomersgroep 3:

De kinderen rekenen vanaf de eerste dag allemaal op eigen niveau. Het niveau wordt bepaald n.a.v. de score van de Teije de Vos toets. De kinderen werken zelfstandig aan de lessen van het boek van Reken Zeker. Daarnaast werken de kinderen minimaal 2x per week op de computer in "mijn Klas" aan de rekenonderdelen die daar voor hen zijn klaargezet. Als een kind iets niet snapt komt hij/zij uitleg vragen bij de leerkracht. De kinderen maken alleen de basisstof van de lessen. De opdrachten voor extra uitdaging en de verhaalsommen worden niet gemaakt. De kinderen gaan zoveel als mogelijk versneld door de lesstof heen.

Als een leerling erg snel door de lesstof gaat, wordt een extra keer de Teije de Vos toets afgenomen, zodat de leerling op zijn/haar niveau blijft werken. Als een leerling op een hoger rekenniveau komt (minimaal groep 6 niveau) en voldoende Nederlandse taal tot de beschikking heeft, zal een leerling doorstromen naar een reguliere groep (groep 6, 7 of 8, afhankelijk van het niveau) om daar rekenonderwijs te volgen. Dit gebeurt na overleg met de IB-er. De kinderen, die rekenen in de reguliere groep, rekenen op de computer met WIG via Snappet.

De onderwijsassistente oefent met de nieuwe kinderen de getallen (benoemen, aanwijzen, tellen, etc.

3.7 Toekomstgericht aanbod

- Inzet chromebooks:

- In Nieuwkomers groep 1 worden nog geen chromebook ingezet. Momenteel wordt onderzocht of Tiny Tap ook bruikbaar is voor deze groep.
- In Nieuwkomers groep 2 en 3 worden de chromebooks ingezet bij rekenen (Mijn Klas), lezen (VLL Kim versie) en woordenschat (Tinytap). De kinderen hebben een eigen account en werken daar in. Bij VLL werken de kinderen op hun eigen niveau. De leerkracht past het niveau aan indien nodig in Digiregie. Bij Tiny Tap werken de kinderen met de les behorend bij het thema van Taalrex waarmee wordt gewerkt. Er wordt gekeken naar het programma Supermemo om deze toe te voegen aan het programma voor de kinderen. Dit programma is een aanvulling op de lessen behorend bij Taalrex. Bij Mijn Klas werken de kinderen aan de rekenonderdelen waar ze nog extra mee moeten oefenen. De chromebooks worden ook ingezet tijdens de circuits/ zelfstandige verwerking.

3.8 Aantrekkelijke, uitdagende leeromgeving

Door de inrichting van het lokaal en het werken met een thematafel dagen we de kinderen uit om tot taal te komen. Ieder half jaar worden boeken aangevraagd bij de BoS (Bieb op School), die passend zijn bij de thema's van het komende halfjaar. De kinderen kunnen deze boeken lenen bij de BoS en zich nog meer oriënteren op het thema. Dit project start per januari 2021.

Verder kunnen kinderen altijd boeken meenemen uit het zwerfboekenstation. Een boekenkast vol met allerlei soorten boeken waaruit vrij gelezen en geleend kan worden.

3.9 Aanbod op het sociaal emotioneel- en culturele ontwikkeling

- Nieuwkomersgroep 1:

In deze groep werken we met TeamUp. De methodiek is geschreven door Warchild, Save the Children, Unicef en de CED groep en volledig toegespitst op Nieuwkomers. TeamUp biedt gestructureerde sport-, spel- en bewegingsactiviteiten zodat de leerlingen leren hoe ze met hun gevoel om moeten gaan. De vaardigheden die ze hierbij opdoen zijn gekoppeld aan sociaal emotionele thema's. Die komen van pas in hun dagelijks leven. De lessen worden gegeven door 2 facilitators (2 leerkrachten of een leerkracht met onderwijsassistent) in het speellokaal en de routines (vaste onderdelen die o.a kinderen het gevoel te geven dat ze bij de groep horen en een veilige sfeer te creëren) zijn inmiddels verweven in het dagelijks gebeuren in de klas.

De lessen worden als volgt opgebouwd:

- openingsroutine: hoe gaat het met iedereen?
- warming up: lichamenlijk en geestelijk voorbereiden en ontspannen;
- een of meer hoofdactiviteiten;
- cooling down: de kinderen tot rust laten komen;
- afsluitende routine: hoe gaat het nu met iedereen?

Binnen het programma wordt aandacht besteed aan de volgende thema's:

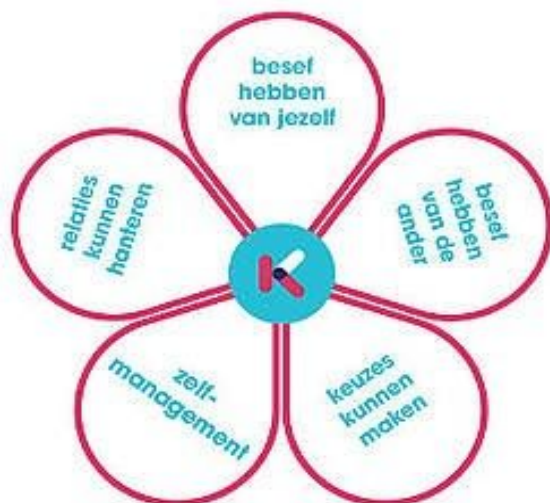
- Angst
- Assertiviteit
- Boosheid
- Stress en spanning
- Conflict
- Pesten

- Respect
- Vriendschap en vrienden

- **Nieuwkomersgroepen 2 en 3:**

We maken sinds dit schooljaar 2020 - 2021 gebruik van de methode Kwink.

Daarom Kwink!

Kwink:

- Voorkomt verstorend gedrag en pesten
- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak
- Zorgt voor een sociaal veilige groep
- Verhoogt de leeropbrengsten
- Werkt met [vijf bewezen gedragscompetenties](#)
- Biedt iedere les unieke filmpjes
- Voldoet aan de Wet Sociale Veiligheid
- Is leuk!

We zitten in de oriënterende fase. Deze methode is behoorlijk talig voor de nieuwkomers kinderen. De lessen worden zoveel mogelijk aangepast, zodat ze gegeven kunnen worden aan de kinderen. Aan het eind van schooljaar 2020-2021 zal er een evaluatie plaatsvinden met de leerkrachten/gedragspecialist/IB/directie. De gedragspecialist heeft een aanvraag gedaan bij Kwink of zij kunnen kijken dat de methode zo wordt aangepast dat deze beter inzetbaar is bij Nieuwkomers.

Er wordt 1x per week een les Kwink aangeboden. Nieuwkomersgroep 2 volgt de lessen van de onderbouw en Nieuwkomersgroep 3 volgt de lessen van de middenbouw.

Ook wordt er gebruik gemaakt van de emotie apen van Kwink om de emoties van de kinderen in andere situaties te kunnen verduidelijken.

Daarnaast heeft de school eigen schoolregels. Deze hangen in de gang bij de lokalen en worden met de kinderen besproken en toegepast.

Nieuwkomersgroep 2 en 3 besteden aandacht aan de verschillende culturen in de klas. Hoe ga je met elkaar om, ook al kom je uit een ander land met een andere taal en andere regels/afspraken. Daarnaast leren de kinderen respect te hebben voor elkaar, anderen en voor elkaars spullen.

De Nieuwkomersgroepen 2 en 3 hebben 1x per week 45 minuten dansles om de kinderen kennis te laten maken met dansbewegingen en westerse muziek.

3.10 Integratie Nieuwkomersgroepen en reguliere groepen

Om de kinderen van de Nieuwkomersgroepen en de reguliere groepen te integreren, worden steeds meer gezamenlijke activiteiten gepland. Doel is een beter begrijpen van elkaar en de kinderen van de Nieuwkomersgroepen, op gekozen momenten/activiteiten onder te dompelen in de Nederlandse taal.

Schooljaar 2020 - 2021 gaat het om de volgende activiteiten:

De kinderen uit Nieuwkomersgroep 1 spelen samen buiten met de reguliere kleuters. Ook wordt er aantal keren per week samen gegeten met de kinderen uit groep 1. Tijdens feesten en vieringen wordt afgesproken met welke groep de activiteiten mee gedaan worden.

De kinderen uit Nieuwkomersgroep 2 spelen samen buiten met de kinderen van groep 3,4 en 5 van de reguliere groepen. Iedere vrijdagochtend gaan alle kinderen van de Nieuwkomersgroep mee met de gymles van de reguliere groepen. De kinderen sluiten aan bij groep 3, groep 4 of groep 5. Ze worden ingedeeld op leeftijd.

De kinderen uit Nieuwkomersgroep 3 spelen samen buiten met de kinderen van groep 6, 7 en 8 van de reguliere groepen.

De kinderen uit Nieuwkomersgroep 3 werken meerdere keren per week samen met de kinderen van groep 6/7/8. Dagelijks gaan er twee leerlingen naar de reguliere groep (1 naar groep 6 en 1 naar groep 7) voor het volgen van de rekenles. Iedere dinsdag leest een deel van Nieuwkomersgroep 3 met kinderen van groep 8 d.m.v. tutorlezen. De kinderen zitten met maximaal 3 kinderen in een groepje bij een leerling van groep 8, die al AVI Plus heeft. Het doel is het verhogen van het leesniveau van de kinderen van de Nieuwkomersgroep.

Iedere vrijdagochtend gaan alle kinderen van de Nieuwkomersgroep mee met de gymles van de reguliere groepen. De kinderen sluiten aan bij groep 6, groep 7 of groep 8. Ze worden ingedeeld op leeftijd.

Iedere vrijdagmiddag sluit een deel van de kinderen van Nieuwkomersgroep 3 aan bij groep 7 of groep 8 voor een creatieve activiteit. Het gaat hier om de kinderen die kunnen knippen en plakken en qua motoriek en creativiteit meer uitdaging nodig hebben.

De andere kinderen blijven in de eigen klas en oefenen met de groepsleerkracht het knippen, plakken, vouwen, etc. Als de kinderen deze vaardigheden onder de knie hebben, schuiven ze door naar de creatieve lessen bij groep 7 of groep 8. Dit gebeurt alleen na een vakantie.

4 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

4.1 Leerling-/ onderwijsvolgsysteem

De leerlingen van AZC 2 en AZC 3 worden gevolgd op hun didactische vaardigheden en schoolprestaties. Doordat er gebruikt gemaakt wordt van een individueel OPP waarin de toetsen staan die per maand worden afgenomen, kunnen we de ontwikkeling per kind bekijken. Elk kind heeft daarin zijn eigen ontwikkeling en leerdoelen.

De volgende toetsen worden afgenomen

- leestoetsen: AVI, DMT , grafementoets
- rekentoetsen: TTR
- woordenschat toetsen TA ; passieve en actieve woordenschat
- spelling toetsen: PI-dictee

Als een kind uitvalt wordt er gekeken wat de oorzaak daarvan zou kunnen zijn. Dit kan besproken worden met de intern begeleider en de collega's van de AZC klassen. Er wordt rekening gehouden met de schoolervaringen van het kind, werkhouding, didactische vaardigheden, gedrag en taalontwikkeling. Er zijn 3 keer per jaar groepsbesprekingen waarin de kinderen en hun ontwikkelingen besproken worden.

De leerkracht is verantwoordelijk dat de toetsen verwerkt worden in de OPP's van de kinderen. Er worden geen cito toetsen bij deze leerlingen afgenomen. In bijlage 1. vindt u de toetskalender die wordt gebruikt voor nieuwkomersgroep 2 en 3. Mochten er in AZC 1 kinderen van groep 3 worden geplaatst, zullen zij ook worden opgenomen in het toetsrooster.

De leerkracht wordt ondersteunt door de IB-er. Minimaal twee keer per jaar vinden er klassenbezoeken plaats en groepsbesprekingen. De ib-er observeert leerkracht en kinderen. De Ib-er houdt het document Zicht op ontwikkeling voor alle leerlingen bij van de Hugo de Grootsschool. Hierin staat welke leerlingen bijzondere, extra of externe zorg nodig hebben, krijgen en wat de staat van actie op dat moment is. Dit document wordt regelmatig samen met directie besproken om zo de juiste interventies in te zetten en ontwikkeling te volgen.

De kinderen worden op sociaal emotioneel gebied gevolgd door observaties, kindgesprekken en door het invullen van de SCOL vragenlijsten (Nieuwkomersgroep 2 en 3). Al deze onderdelen komen terug in de groepsbesprekingen met de intern begeleider.

4.2 Ontwikkelingsperspectief voor alle leerlingen bij de start

Voor alle leerlingen wordt bij de start (binnen 2 maanden) een ontwikkelingsperspectief vastgesteld. Hiervoor wordt voor alle leerlingen een OPP ingevuld. Daarin wordt de beginsituatie en de doelen beschreven. Ook belemmerende en beschermende factoren worden hierin opgenomen. Zie hiervoor bijlage 1 (kleuters en groep 3) en bijlage 2 (overige leerlingen).

Het is van tevoren niet duidelijk hoe lang een leerling bij ons op school blijft, maar de gehele schoolperiode bij ons wordt er aan het OPP gewerkt. Wanneer een kind op transfer gaat of naar een woning vertrekt, krijgt het kind een brief mee voor de nieuwe school. In deze brief staat dat de nieuwe school contact op kan nemen met de Hugo de Grootsschool voor een onderwijskundig rapport. Het onderwijskundig rapport wordt via Oso klaargezet.

4.3 Toetsen taal/rekenen - volgen van leerlingen - hoe?

Voor alle leerlingen van nieuwkomersgroep 2 en 3 worden de toetsen voor taal/ lezen en rekenen op leerling niveau volgens de toetskalender afgenomen. De toetsen worden 1 op 1 in een aparte ruimte afgenomen door een onderwijsassistent. De naam, datum en het resultaat worden op de toets genoteerd. De resultaten worden verwerkt in het OPP van de kinderen en als er zorgen zijn over de voortgang van de kinderen, wordt dit besproken met de IB-er. Het toetsen van leerlingen wordt 2 maanden vooruit gepland in verband met de snelle wisseling van leerlingen. Verder in tijd vooruit plannen heeft om die reden geen zin. De ingevulde toetskalender is terug te vinden op de server. Een voorbeeldexemplaar vindt u in bijlage 1.

4.4. Extra ondersteuningsbehoeften

Kinderen die extra ondersteuningsbehoefte hebben worden in eerste instantie door de leerkracht geobserveerd en m.b.v de toetsen wordt bekeken wat het niveau van het kind is. Tevens observeert de leerkracht het kind om te kijken hoe het functioneert in de klas.

Wat kan de groepsleerkracht bieden: op eigen niveau en tempo mogen werken, gesprekjes met het kind, extra leertijd/ instructie tijd, vaker mogen ontspannen i.v.m. trauma, meer begeleide inoefening. Is er meer ondersteuning nodig dan wat de leerkracht in de klas kan bieden, dan wordt het besproken met de intern begeleider. Dit kan tijdens de groepsbesprekingen als ook door een gesprek aan te vragen bij de intern begeleider. De intern begeleider neemt dan de verantwoordelijkheid om te komen tot een passende vorm van ondersteuning. De ondersteuningsbehoefte kan op allerlei gebied gegeven worden, zowel intern als extern kan er hulp gevraagd worden. Met de intern begeleider wordt besproken welke hulp het kind nodig heeft om zich verder te kunnen ontwikkelen.

- De interne hulp:
  - observaties door intern begeleider of gedragsspecialiste
  - kindgesprekken met de intern begeleider dan wel gedragsspecialist
  - extra ondersteuning van onderwijsassistent
- De externe hulp die wij via de intern begeleider kunnen aanvragen en inzetten zijn;
  - consultatie, observatie en/of onderzoek door de schoolcontactpersoon of een orthopedagoog van Passend Wijs
  - Meekijken, meedenken, inzet van tolk via Stichting Pas
  - wijkagent, die verbonden is aan de Hugo de Grootsschool

- wijkteams/coach die verbonden zijn aan het AZC Elderhoeve
- Jeugdarts/ jeugdverpleegkundige van de GGD die verbonden is aan het AZC
- logopedisten, na verwijzing van een arts
- fysiotherapeut, na verwijzing van een arts
- doorverwijzing naar externe hulpverlening zoals kinderarts, Pro persona, Karakter, Zij aan zij, Leger des heils, Marant, Voorleesexpres etc.

Voor het aanvragen van extra ondersteuning worden formulieren en documenten van Passend Wijs gebruikt. Deze formulieren worden als registratie opgeslagen in Esis bij de betreffende leerling.

4.5 Zorg bij Nieuwkomers

Sinds de start van schooljaar 2016 – 2017 draaien de Nieuwkomersgroepen mee in de bestaande zorgstructuur van de school. Dit betekent dat de Intern Begeleider op klassenbezoek komt en dat er groepsbesprekingen plaats vinden. Afspraken vanuit de groepsbespreking worden vastgelegd. Mocht er vanuit de groepsbespreking of op aanvraag van de leerkracht meer ondersteuning nodig zijn voor bepaalde kinderen dan kan er een leerlingbespreking of consultatie met de schoolcontactpersoon van Passend Wijs afgesproken worden. Logopedie en fysiotherapie worden aangevraagd via de arts van het AZC. Logopedie en fysiotherapie kunnen onder schooltijd plaatsvinden op school. Afspraken en plannen worden vastgelegd in Esis.

Alle leerlingen hebben een eigen OPP, daarom wordt er niet gewerkt met groepsplannen.

5 Didactisch handelen

5.1 Nt-2 - Wat bied je aan?

In Nieuwkomersgroep 1 wordt gewerkt met Taalmozaiek en in Nieuwkomersgroep 2 en 3 wordt de methode TaalRex ingevoerd. Beide methodes zijn ontworpen door Alois Ruitenbeek. Er wordt gebruik gemaakt van de woorden van de BAK en de WAK lijst. De lessen zijn op dezelfde manier opgebouwd:

- Een expliciete woordenschatdidactiek d.m.v het directe instructiemodel.
- Een ankerverhaal dat wordt uitgespeeld met aanschouwelijk materiaal en in Nieuwkomersgroep 2 en 3 TaalRex.
- Plaatjes en soms filmpjes m.b.t het woordcluster van die dag op Gynzy en Prowise.
- De mondelinge taalvaardigheid wordt gestimuleerd door het nazeggen van woorden en zinnen.

5.2 Didactische aanpak

De leerkrachten zijn bekend met het Directe Instructie Model en werken hiermee. Dit model wordt toegepast bij Taalrex/de woordenschatlessen.

De lessen starten met terugkijken naar de vorige dag. Het doel van de nieuwe les wordt benoemd en zichtbaar op het bord getoond. Daarna wordt de nieuwe lesstof aangeboden. Er wordt gezamenlijk ingeoeffend. Als afronding en evaluatie worden de woorden verwerkt in opdrachten. De kinderen werken dan in een circuitvorm.

Om leerlingen zo vlot mogelijk te laten meedraaien op school hebben onze leerlingen behoefte aan duidelijke structuren in de klas. Hierbij komen een aantal zaken kijken die iedere dag hetzelfde zijn. Expliciete directe instructie (EDI) als didactiek voor de lessen. Wij doorlopen de stappen van dit model tijdens de lessen.

- Visualiseren:

Alles wat de leerkracht zegt en doet wordt ondersteund door visuele hulpmiddelen. Hierbij wordt veel gebruikt gemaakt van lessen die in Prowise Presenter/Gynzy staan.

- Coöperatief leren:

Er worden een aantal coöperatieve en actieve didactiek structuren gebruikt waaronder:

- Willekeurige beurtverdeling.
- Wisbordjes
- Coöperatieve werkvormen
- Dagtaak:

Leerlingen in de bovenbouw werken zelfstandig op hun eigen niveau aan een dagtaak waarin de

verwerking van de instructie centraal staat. Tijdens de dagtaak tijd geeft de leerkracht instructie op niveau.

- Klassenmanagement:

Wij willen aansluiten bij de basisbehoeften van ieder kind. Daarnaast hebben we ervaren dat in de klassen het leerlingenaantal nogal fluctueert, waardoor de groepssamenstelling voortdurend verandert.

Dit vraagt van ons om overzichtelijk klassenmanagement toe te passen. Binnen de Hugo de Grootschool wordt dit klassenmanagement in alle groepen veelal op dezelfde manier gehanteerd, waarin voorspelbaarheid het uitgangspunt is. De leerkracht onderwijst via voorspelbaar leerkrachtengedrag ondersteunt door pictogrammen. Het dagprogramma wordt volgens een vaste indeling aangeboden. Wij maken gebruik van de volgende hulpmiddelen

- Dagritme:

Tijdens de dagopening wordt het programma van die dag aangeduid met pictogrammen. Iedere dag, de dag van de week, maand van het jaar, het jaar en het seizoen worden op een visueel ondersteunde manier aangeboden.

- Time-timer:

Gedurende de circuits wordt er in Nieuwkomersgroep 2 en 3 gebruik gemaakt van de time-timer. De time-timer wordt ingezet om de tijd te visualiseren, het begrip tijd te leren en aan te moedigen tot zelfstandigheid.

6 Onderwijsresultaten

- Nieuwkomersgroep 1

In Nieuwkomersgroep 1 worden de resultaten vastgelegd in het OPP. Binnen 4 weken wordt de eerste indruk ingevuld. Vervolgens wordt het OPP na 20 weken en na 40 weken aangevuld. Als een leerling tussentijds vertrekt wordt altijd een aanvulling beschreven, zodat de laatste informatie beschikbaar is voor de nieuwe school.

- Nieuwkomersgroep 2 en 3

In nieuwkomersgroep 2 en 3 worden de resultaten vastgelegd in het OPP. Hiervoor wordt de toetskalender van het OPP gevolgd (zie bijlagen).

Iedere donderdagmiddag en vrijdagochtend neemt de onderwijsassistente de toetsen bij de kinderen individueel af. Zij noteert de datum, de naam en de toetscore. De leerkracht is verantwoordelijk voor het invullen van de toetsresultaten in het OPP.

De kinderen worden iedere maand getoetst, het OPP wordt maandelijks bijgewerkt met de actuele toetsresultaten. Als een leerling tussentijds vertrekt, wordt er waar mogelijk extra informatie in het OPP toegevoegd voor de vervolgschool.

Mocht een leerling vanuit Nieuwkomersgroep 3 doorstromen naar een reguliere groep, dan wordt er een kort verslag gemaakt en vindt er een mondelinge overdracht plaats om de overstap soepel te laten verlopen. Bij een overstap naar het ISK vult de leerkracht de formulieren van het ISK in met daarin verwerkt de toetsresultaten van het kind.

7 Regels en afspraken

7.1 regels en afspraken in de groepen

De groepen Nieuwkomers volgen de schoolregels van de Hugo de Grootsschool. In de groepen wordt daarnaast gewerkt met het 'time-in, time-out protocol, het protocol goed gedrag en anti pest protocol. (Zie bijlage 3)

Daarnaast hebben de nieuwkomersgroepen klassenregels vastgesteld. (Zie bijlage 4)

7.2 aannamebeleid

De Hugo de Grootsschool biedt NT2 onderwijs aan aan kinderen van AZC Elderhoeve.

De contactpersonen van COA geven het via de mail door als er nieuwe kinderen zijn. Inge of Miranda schrijven deze kinderen in voor school en de kinderen starten twee dagen na de inschrijving. De inschrijving gebeurt op het AZC. Tijdens de inschrijving worden de inschrijfformulieren en het toestemmingsformulier voor wel/niet op de foto ingevuld. Er wordt van alle kinderen, naast de algemene gegevens, genoteerd wat hun schoolervaring is en waar deze is opgedaan, of er (medische) bijzonderheden zijn en hoe het zit met zwemervaring (voor kinderen vanaf 7 jaar). Mocht een kind al elders in Nederland scholing hebben gehad, vraagt de IB-er het OPP van de vorige school op, zodat er zoveel als mogelijk verder gegaan kan worden, waar de vorige school was gebleven.

De kinderen worden verdeeld op leeftijd. De kinderen van 4 t/m 6 jaar gaan naar Nieuwkomersgroep 1, de kinderen van 6 t/m 9 jaar gaan naar Nieuwkomersgroep 2 en de kinderen van 9 t/m 12 jaar gaan naar Nieuwkomersgroep 3.

Bij de 6- en 9- jarigen wordt gekeken naar onderwijservaring, lengte van het kind en het algehele voorkomen om te kijken in welke groep een kind wordt geplaatst. Bijvoorbeeld een 9-jarige, die 2 jaar schoolervaring heeft in eigen land en/of vrij lang is en/of binnen 2 maanden 10 wordt, wordt geplaatst in Nieuwkomersgroep 3. Maar een leerling van bijna 10 zonder onderwijservaring en/of een kleine lengte wordt geplaatst in Nieuwkomersgroep 2. Dit wordt dus per kind (de 6- en 9-jarigen) bekeken. Is mede afhankelijk van het bestaande aantal kinderen in een groep.

7.3 visie op plaatsing

We nemen kinderen aan tot de leeftijd van 12 jaar en 6 maanden. Uitzonderingen worden onderling besproken. Kinderen ouder dan 12 jaar en 6 maanden moeten direct bij het ISK worden aangemeld. Dit gebeurt door COA.

Er moet bij plaatsing gekeken worden naar het niveau van de kinderen, hun sociaal emotionele ontwikkeling, schoolervaring en eventueel de lengte van kinderen. Als er een van de klassen vol zit, dan worden de nieuwe kinderen in de klas geplaatst, die niet vol is, waarbij wel wordt gekeken welke klas dan passend is.

Wisselen naar de klas van het leeftijdsniveau gebeurt na een vakantie, uitzonderingen daargelaten. Wisselen naar een reguliere groep gebeurt ook na een vakantie. Doorschuiven naar de volgende AZC groep gebeurt ook na een vakantie in goed overleg met alle partijen. Doorschuiven naar een volgende AZC groep wordt eerst besproken met de intern begeleider en daarna bespreekt de huidige leerkracht met de volgende leerkracht dat het kind gaat komen en per wanneer. Dan wordt er direct een afspraak gemaakt om het kind door te spreken. Ouders worden ingelicht en de leerling gaat een aantal keren wennen. Dit gebeurt altijd in onderling overleg.

Als er een nieuwe leerling wordt ingeschreven, start deze twee dagen na de inschrijving, zodat de leerkracht zich goed kan voorbereiden op de komst van de leerling (een tafel pakken, schriften erbij pakken, etui in orde maken, etc.).

Op woensdag starten er geen nieuwe kinderen.

In overleg met de leerkracht wordt er gekeken of een leerling wel/niet start in een drukke periode (bijvoorbeeld Sinterklaas, Kerst en laatste week voor de zomervakantie).

Als tijdens de teldatum het aantal leerlingen erg veranderd is ten opzichte van de vorige teldatum worden de collega's van de AZC groepen mondeling ingelicht en wordt er een gezamenlijk plan gemaakt over het hoe en wat verder. Er wordt samen naar een oplossing gekeken. De eerste week na de teldatum wordt er een gesprek ingepland (bijv. tijdens een leerteam sessie) over de telling en in de tweede week na de teldatum wordt er een plan van aanpak gezamenlijk besproken. Deze gesprekken kunnen ook plaatsvinden op het moment dat er in een groep veel minder/meer kinderen zijn, omdat er tussendoor kinderen zijn vertrokken/ingestroomd.

In bijlage 6 vindt u de kwaliteitskaart route inschrijvingen AZC leerlingen.

7.4 oudercontacten

In de loop der jaren hebben we uitgezocht wat het beste werkt rondom oudercontacten. Hieronder staan de bevindingen van de afgelopen jaren beschreven.

- **schooljaar 2017/2018**

Drie keer per jaar op gesprek op het AZC

- Periode oktober/november
- Periode januari/februari
- Periode mei/juni

Binnen acht weken nadat het kind gestart is ga je op bezoek bij ouders in het AZC. Doel: kennismaken. Ervaringen tot nu toe uitwisselen.

Na 16 weken volgt een tweede bezoek waarin ook resultaten van kinderen besproken worden.

Na 32 weken volgt een derde bezoek, waarin resultaten worden besproken en hoe verder, aansluiting met het Nederlands onderwijs.

Na ieder bezoek wordt er een korte notitie in Esis gemaakt over het bezoek, met eventuele bijzonderheden en afspraken.

- **Schooljaar 2018/2019.**

In dit schooljaar hebben we afgesproken dat we niet meer bij de ouders op huisbezoek gaan aangezien dat veel tijd kost. We hebben 3 momenten in het jaar afgesproken wanneer we de ouders op het AZC gaan bezoeken. Ilona regelt dan met het COA een ruimte waar de ouders naartoe komen.

Afspraken:

- Na ongeveer 8 weken ga je naar het AZC voor een kennismakingsgesprek. Dit kennismakingsgesprek vindt plaats op de kamer van het kind. Hiervoor plan je ongeveer 30 minuten in. Je kunt zelf flexibel omgaan met het aantal weken en de tijd die je inplant.
- Brief aanpassen. Er moet een lege klok op gezet worden, zodat je de tijd analoog ingevuld kan worden en digitaal en uitgeschreven. En een foto van de leerkrachten erop.
- Bij de deur van de gespreksruimte een poster hangen met de foto's van de leerkrachten en een logo van de Hugo de Grootschool
- Als ouders niet komen bij een gesprek, dan gaan we niet naar de ouders toe, tenzij dat voor jouzelf noodzakelijk is. Je noteert in Esis dat ouders niet zijn gekomen.
- Als ouders zelf een extra gesprek willen, dan komen ze hiervoor naar school toe.
- Voor extra zaken (aanvraag logopedie, aanvraag fysiotherapie, aanvraag onderzoeken, invullen van formulieren voor logopedie, fysiotherapie, etc.) kun je zelf kijken hoe je dit wilt bespreken. Je kunt de aanvraag aan de intern begeleider geven als zij naar het AZC moet voor een intake. Je kunt zelf extra naar het AZC gaan of je geeft de aanvraag op papier mee en geeft aan dat de brief terug moet naar school.
- Als de kinderen onderling wisselen van AZC groep, wordt er een brief meegegeven. Als kinderen doorstromen naar de reguliere (Nederlandse) groep, dan ga je hiervoor extra naar het AZC..
- Bij kennismakingsgesprekken en andere momenten overleggen met je collega's dat je naar het AZC gaat, zodat er misschien gesprekken van broertjes/zusjes kunnen worden gecombineerd.
- De ouders van de kinderen uit de wijk komen naar school toe voor de oudergesprekken.

● **Schooljaar 2019/2020**

Naar aanleiding van de ervaringen van vorig schooljaar is er besloten de gesprekken met de ouders/verzorgers op de kamer te laten plaatsvinden. We merkten dat sommige ouders/verzorgers zich minder prettig voelden in een ruimte samen met een andere leerkracht en een andere ouder/verzorger. Daarom deelden sommige ouders/verzorgers minder informatie met de leerkrachten, die we wel nodig hebben. Ook bleek het voor sommige ouders/verzorgers lastig om (op tijd) te komen naar de ruimte die vermeld werd in de brief.

Het voeren van het oudergesprek op de eigen kamer levert meer informatie en rust op voor veel ouders/verzorgers en dat heeft ons ertoe besloten vanaf dit schooljaar oudergesprekken te voeren op de kamers. We hanteren daarbij onderstaand schema:

Drie keer per jaar op gesprek op het AZC, waarvan 1x het kennismakingsgesprek (doel: kennismaken. Deze afspraak wordt gepland binnen acht weken nadat het kind is gestart op school) is en de twee andere gesprekken voortgangsgesprekken zijn. We voeren de oudergesprekken in dezelfde weken als

dat deze staan gepland voor de reguliere groepen. Wij reserveren hier de gehele week voor en niet twee dagen. De periodes waarin er oudergesprekken worden gevoerd zijn:

- Periode oktober/november
- Periode januari/februari
- Periode mei/juni

Onderstaande afspraken van vorig schooljaar blijven we gebruiken/inzetten:

- Na ongeveer 8 weken ga je naar het AZC voor een kennismakingsgesprek. Hiervoor plan je ongeveer 30 minuten in. Je kunt zelf flexibel omgaan met het aantal weken en de tijd die je inplant.
- Bij kennismakingsgesprekken en andere momenten overleggen met je collega's dat je naar het AZC gaat, zodat er misschien gesprekken van broertjes/zusjes kunnen worden gecombineerd.
- De ouders van de kinderen uit de wijk komen naar school toe voor de oudergesprekken.
- Als ouders zelf een extra gesprek willen, dan komen ze hiervoor naar school toe.
- Voor extra zaken (aanvraag logopedie, aanvraag fysiotherapie, aanvraag onderzoeken, invullen van formulieren voor logopedie, fysiotherapie, etc.) kun je zelf kijken hoe je dit wilt bespreken. Je kunt de aanvraag aan de intern begeleider geven als zij naar het AZC moet voor een intake. Je kunt zelf extra naar het AZC gaan of je geeft de aanvraag op papier mee en geeft aan dat de brief terug moet naar school.
- Als de kinderen onderling wisselen van AZC groep, wordt er een brief meegegeven. Als kinderen doorstromen naar de reguliere (Nederlandse) groep, dan ga je hiervoor extra naar het AZC.

- **Schooljaar 2020/2021**

Idem schooljaar 2019/2020. Door Corona is dit de afgelopen periode, vanaf maart 2020, nauwelijks gelukt. Het AZC is een behoorlijke periode gesloten geweest voor externe bezoekers. Ook leerkrachten werden niet toegelaten tot het AZC.

7.5 Dagindeling

De Nieuwkomersgroepen hebben hun lesrooster op elkaar afgestemd en vastgesteld.

U vindt de lesroosters in bijlage 5 .

8 Scholing en kennis 2020-2021

Stichting PAS

In samenwerking met Stichting Pas nemen de leerkrachten van de Nieuwkomersgroepen en de lb-er deel aan de Training Traumasensitief lesgeven

Traumasensitief lesgeven is een training die ontwikkeld is door en gebaseerd is op het boek 'Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen' van Leony Coppens.

Stichting Pas biedt de OAB-scholen in Arnhem de mogelijkheid om op vraag een (maatwerk) training te volgen omdat kennis van trauma en kennis van de invloed van die stress op het leren en gedrag van kinderen van belang is om kinderen adequaat te begeleiden. Voor leerlingen kunnen leerkrachten en andere onderwijsprofessionals het verschil maken: de school als baken van veiligheid, rust en vertrouwen voor iedere leerling. Het boek 'Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen' van Coppens, Schneijderberg en van Kregten en de bijbehorende teamtraining levert een belangrijke bijdrage aan de bewustwording van de gevolgen van trauma op de ontwikkeling van leerlingen en de mogelijkheden die een leerkracht heeft om deze leerlingen te begrijpen en te ondersteunen.

¹Effecten ingrijpende jeugdervaringen

Het meemaken van ingrijpende ervaringen kan een grote invloed hebben op de ontwikkeling kinderen en jongeren. Vooral de ervaringen die een kind in zijn eerste levensjaren opdoet in de relatie met anderen zijn van grote invloed op de groei en de organisatie van de hersenen. Stress die voortkomt uit ingrijpende ervaringen kan schadelijk zijn voor de ontwikkeling van de hersenen, zeker als een kind geen bescherming van een betrouwbare volwassene ontvangt. Door het meemaken van ingrijpende ervaringen kunnen gedachten, gevoelens en gedrag van kinderen verstoord raken⁶. De noodzaak voor Traumasensitief Onderwijs Leerlingen die veel meemaken nemen hun ervaringen mee als ze naar school gaan. Het leren en de omgang met anderen kan in het gedrang komen. Deze leerlingen vragen om een specifieke aanpak om tot leren te komen en hebben ondersteuning nodig bij het reguleren van emoties en gedrag. Dit wordt ook wel zelfregulatie genoemd. Deze leerlingen doen een bijzonder appel op onderwijsprofessionals. Dit maakt dat leerkrachten gevoelens van onmacht, twijfel en stress kunnen ervaren. De aanwezigheid van stabiele relaties met betekenisvolle volwassenen, zoals leerkrachten, is voor alle kinderen een cruciale factor in hun ontwikkeling en helemaal bij leerlingen die herstellen van ingrijpende ervaringen. Het herstellen van ingrijpende ervaringen gebeurt grotendeels via het herhaald opdoen van positieve ervaringen in het dagelijks leven in het gezin en op school. Het is van belang dat de school een veilige omgeving biedt aan de

¹ Bron: **Handboek Traumasensitief Onderwijs**

Coppens, L., Schneijderberg, M. & van Kregten, C. (2016). Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen. Een praktisch handboek voor het basisonderwijs. Amsterdam: SWP. |

leerlingen voor ontwikkeling en herstel. Bovendien hebben alle leerlingen, zowel in regulier en speciaal onderwijs, van tijd tot tijd te kampen met overmatige stress. Daarom is het ontwikkelen van zelfregulatievaardigheden essentieel voor zowel school- als maatschappelijk succes. Traumasensitief onderwijs heeft daarmee niet alleen positieve effecten voor leerlingen die ingrijpende ervaringen hebben meegemaakt, maar is goed voor alle leerlingen.

Wat is Traumasensitief Onderwijs?

In Traumasensitief Onderwijs (TSO) is de school zich bewust van de verregaande impact van ingrijpende jeugdervaringen op de ontwikkeling van kinderen en stemt de school zo goed mogelijk af op de specifieke onderwijs- en begeleidingsbehoeften van deze leerlingen. TSO biedt leerlingen een veilige plek waar ze met plezier naartoe gaan en tot ontwikkeling en leren kunnen. Ook staat in TSO een gezonde werkomgeving voor het schoolteam centraal waar inspanning én ontspanning, zelfreflectie en onderlinge steun de dagelijkse praktijk zijn. In Nederland zijn het boek en de gelijknamige teamtraining ‘Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen’ van grote betekenis voor leerkrachten en andere onderwijsprofessionals. In het boek en de teamtraining staat kennis over de invloed van trauma op de ontwikkeling en het gedrag van kinderen centraal en worden concrete handvatten geboden om getraumatiseerde kinderen optimaal te ondersteunen.

Opbrengsten Traumasensitief

Onderwijs Praktijkervaringen in Nederland met de teamtraining TSL wijzen erop dat het volgen van de teamtraining kan bijdragen aan een schoolklimaat waarin leerlingen zich beter voelen, leerkrachten zich competentier voelen en waarbij er minder sprake is van gedragsproblemen.

Praktijkervaringen opbrengsten TSO	
Leerlingniveau	Leerkrachtniveau
Leerlingen voelen zich veiliger op school	Leerkrachten voelen zich competentier
Zelfregulatievaardigheden nemen toe	Leerkrachten ervaren minder werkbelasting
Probleemgedrag neemt af	Leerkrachten ervaren meer werk vitaliteit
Leeropbrengsten nemen toe	

De Hugo de Grootschool

Een klein deel van de leerkrachten² van de Hugo de Grootschool heeft een korte basistraining “Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen” gevolgd. Daarbij stond het bespreken van een aantal basisbegrippen uit het boek en het uitwisselen van ervaringen centraal.

Kenniskring nieuwkomers

² De leerkrachten die verbonden zijn aan het lesgeven aan de kinderen van AZC Elderhoeve in Arnhem
 Hugo de Grootschool 2020-2021 - beleidsdocument versie 1.0 - december 2020

De kenniskring nieuwkomers is voor leerkrachten, ib-ers en onderwijsassistenten die werkzaam zijn in een neveninstroomgroep, de AZC groep of op de POL locatie in Arnhem.

De kenniskring vindt twee tot drie keer per jaar plaats en is bedoeld om ervaringen uit te wisselen m.b.t het lesgeven aan nieuwkomers, het delen en uitwisselen van kennis en het afstemmen van zaken daar waar wenselijk. Doel is uiteindelijk om samen met anderen de kwaliteit van het onderwijs aan nieuwkomers op een hoger plan te tillen.

De deelnemers kunnen onderwerpen aandragen voor een kenniskring, maar ook vragen vanuit bestuur, directie en of ketenpartners kunnen aanleiding zijn om een onderwerp te agenderen.

Na een eerste inventarisatie en kennismakingsbijeenkomst zijn we in het schooljaar 2018/2019 gestart met de kenniskring.

De volgende onderwerpen zijn aanbod geweest:

- Bespreken uitkomsten enquête nieuwkomers.
- Knelpunten overdracht
- Scholingsonderwerpen/conferentie/passessies
- Taalrex (meerdere keren): Taalrex is een werkwijze m.b.t het taalonderwijs aan Nieuwkomers. We zijn op vraag van de deelnemers gestart met een voorlichtingsbijeenkomst.
- Pilot nazorg/tweedejaars nieuwkomers
- Brochure nieuwkomers
- Uitwisselen ervaringen
- Evaluatie kenniskring

